

ОБОРОТНІ АКТИВИ ТА ЇХ МІСЦЕ В ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОМУ МЕХАНІЗМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Невід'ємною умовою здійснення підприємством ефективної господарської діяльності є наявність оборотних активів, які разом з робочою силою є найважливішим елементом виробництва. Дослідження ролі оборотних активів у процесі виробництва здійснюється для того, щоб уточнити їх економічну сутність як авансованої вартості, яка здійснює кругообіг шляхом структурної їх трансформації у вигляді засобів сфери виробництва та сфери обігу з метою забезпечення безперервної виробничої діяльності. Це дає змогу виокремити оборотні активи в системі інших категорій, слугує підґрунтям для здійснення аналізу їх стану та структури на всіх стадіях кругообігу з метою підвищення ефективності їх використання. Правильне управління оборотними активами дозволить підприємству збільшити їх ефективність, вартість та дозволить підприємству отримати вищі прибутки.

Оборотний капітал слід розглядати як грошові кошти та їх еквіваленти, а також інші активи, авансовані у виробничі фонди та фонди обігу, призначені

для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи дванадцятих місяців з дати балансу, які повністю переносять свою вартість на вартість виготовленої продукції та забезпечують безперервність процесу виробництва та реалізації продукції. На відміну від основного капіталу, який неодноразово бере участь у процесі виробництва, оборотний капітал функціонує тільки в одному виробничому циклі і повністю переносить свою вартість на весь виготовлений продукт.

При умові, якщо оборотних активів недостатньо, це призводить до невиконання підприємством своїх зобов'язань в повному обсязі, а наявність активів понад норм веде до їх неефективного використання (не використовується весь обсяг в подальшій операційній діяльності) та відволікання в запаси.

Головною метою для будь-якого підприємства є максимізація прибутку і зниження витрат на ведення бізнесу. Для досягнення цієї мети необхідно розробити чітку, ефективну та правильну політику щодо управління активами підприємства, а

особливо увагу приділити управлінню оборотними активами. Ефективність і доцільність управлінських рішень відіб'ється на ефективності функціонування підприємства загалом, а саме: на ліквідності підприємства, його платоспроможності і як наслідок на фінансовій стійкості підприємства.

Система управління оборотними засобами - це система цілеспрямовано організованих взаємодій між об'єктом (елементами оборотних активів і джерелами їх фінансування та економічними відносинами в процесі їх формування та використання в межах даної економічної системи та у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем) та суб'єктом управління (органами управління підприємства, які причетні до прийняття управлінських рішень щодо ефективного функціонування оборотних активів і капіталу) шляхом реалізації функцій управління із застосуванням комплексу методів, засобів і фінансово-економічних інструментів дослідження і трансформації взаємопов'язаних процесів формування та використання оборотних активів і джерел їх фінансування за обсягом, складом, структурою з урахуванням дії на них чисельних факторів внутрішнього і зовнішнього середовища.

Система управління оборотними активами представляє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає у формуванні необхідного обсягу і складу оборотних активів, раціоналізації й оптимізації структури джерел їх фінансування.

Першочерговими проблемами в управлінні оборотними активами є: управління запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами, визначення джерел фінансування.

Важливими завданнями в управлінні оборотними засобами є забезпечення оптимального співвідношення між платоспроможністю і рентабельністю шляхом підтримки відповідних розмірів і структури оборотних засобів. Оборотні засоби підприємства повинні бути розподілені між всіма стадіями колообігу у відповідній формі та у мінімальному, але достатньому обсязі. Також, підприємство повинне підтримувати оптимальне співвідношення власних і позикових оборотних засобів, тому що від цього прямо залежить його

фінансова стабільність і незалежність. Прискорення оборотності оборотних активів за рахунок визначення зайвих запасів та їх ліквідації, оптимального вибору постачальників і поліпшення організації постачання, впровадження нових технологій та підвищення ефективності праці, раціональна організація збуту, формування і реалізація ефективної кредитної політики – все це сприятиме підвищенню ефективності управління оборотними активами підприємства.

Література

1. Бондаренко О.С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств [Текст] // Інвестиції: практика та досвід. - 2008. - №4. - С. 40-44.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73 / Мінфін України // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – К., 2013. – № 19. – С. 97.

3. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства : підручник / С.Ф. Покропивний. – [2-ге вид., перероб. та доп.]. – К. : КНЕУ, 2001. – 528 с.

4. Ізмайлова Н.В. Управління оборотними активами пі